

М. М. Бурбика

кандидат юридичних наук,
Сумський державний університет,
кафедра права, завідувач
вул. Римського-Корсакова, 2, Суми, 40007, Україна

**ДО ПИТАННЯ ПРО КООРДИНАЦІЙНІ НАРАДИ КЕРІВНИКІВ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ**

У статті показано, що порівняно із іншими учасниками координаційної діяльності, прокурори, внаслідок своєї координуючої ролі, наділені дещо більшими повноваженнями, порівняно з іншими учасниками цієї діяльності, але це не суперечить принципу рівноправності всіх учасників координаційної діяльності.

Ключові слова: координаційні наради, керівники, правоохоронні органи.

В етимологічному розумінні поняття «нарада» означає форму управлінської діяльності, змістом якої є спільна робота певної кількості учасників управлінського процесу. Нарада — одна з найефективніших форм залучення членів колективу до розв'язання встановлених перед ним завдань [1, с. 66]. Залежно від складу присутніх та кола питань, що вносяться до порядку денного, наради можуть бути: по-перше, апаратні, які в свою чергу поділяються на: а) планові щотижневі апаратні наради — для розгляду та вирішення питань в межах власних повноважень; б) цоквартальні наради апарату — для інформування про роботу за квартал з основних напрямків діяльності; по-друге, робочі наради — для розгляду оперативних та робочих питань в межах власних повноважень; по-третє, координаційні наради, для розгляду та вирішення питань із залученням представників інших органів [2]. Тобто, від встановленого виду наради забезпечується певний порядок її підготовки, проведення та контролю за реалізацією прийнятих рішень.

Проблемні питання координаційної діяльності у сфері протидії злочинності, місця та значення у ній органів прокуратури були предметом наукових досліджень В. Т. Білоуса, В. Г. Бесарабова, А. С. Васильєва, Ю. М. Грошового, Л. М. Давиденка, В. В. Долежана, П. М. Каркача, Ю. В. Капітонова, Т. В. Корнякової, М. В. Косюти, В. О. Макаренка, В. І. Малюги, М. М. Марченка, М. І. Мичка, М. О. Потебенька, М. В. Руденка, В. П. Рябцева, М. К. Якимчука та інших науковців. Проте, беручи до уваги складність досліджуваної проблеми, вона ще залишається дуже актуальною, оскільки ряд актуальних і практично значущих питань потребують подальшої розробки.

Нас, насамперед, цікавить порядок проведення саме координаційних нарад, особливості проведення яких і є метою статті. Головне завдання координаційної наради — вироблення і ухвалення рішень з питань страте-

гічного характеру, які є загальними для всіх правоохоронних органів того або іншого рівня. Разом з визначенням пріоритетів спільної діяльності розробляються заходи відносно боротьби із злочинністю, зокрема: а) аналіз і оцінка підсумків роботи правоохоронних органів по боротьбі із злочинністю за певний період в цілому або по окремих категоріях злочинів; б) розробка узгоджених заходів, реалізація яких повинна здійснюватися керівниками відповідних правоохоронних органів; в) розробка і участь в реалізації профілактичних заходів, передбачених регіональними програмами, зокрема в окремих сферах правових відносин, в окремих населених пунктах; г) заслуховування повідомлень підлеглих керівників, інших працівників правоохоронних органів з актуальних питань організації координації і здійснення узгоджених заходів; д) розробка і внесення загальних пропозицій в комплексні регіональні програми боротьби із злочинністю [3, с. 811].

Координаційна нарада є своєрідним колегіальним органом, на якого покладається обов'язок встановлення основних напрямків попередження та протидії злочинності, що, в свою чергу, дозволяє об'єднувати зусилля по боротьбі із злочинністю з метою досягнення найефективніших результатів в стислі терміни та з найменшими затратами ресурсів.

Вони присвячуються, головним чином, обговоренню підсумків роботи правоохоронних органів по боротьбі із злочинністю за певний період — квартал, півріччя, рік. На координаційній нараді може бути також винесене на обговорення питання щодо стану боротьби з певною категорією злочинів: розкраданнями державного або суспільного майна; крадіжками особистого майна громадян; злочинами неповнолітніх. Може трапитися так, що злочин або ряд аналогічних чи схожих за способом здійснення злочинів тривалий час залишаються нерозкритими. Це само по собі може бути самостійним приводом для проведення координаційної наради прокурорських, слідчих, а також оперативних працівників [4, с. 219]. Наслідком проведення таких нарад, як правило, є позитивний результат.

Координаційна нарада працівників правоохоронних органів — це найбільш розповсюджена форма обговорення представниками даних органів проблемних питань по боротьбі зі злочинністю. В ній беруть участь всі або майже всі співробітники правоохоронних органів. В координаційній нараді керівників правоохоронних органів беруть участь перші керівники правоохоронних відомств, які при цьому володіють рівними правами. Інші співробітники правоохоронних органів беруть участь як запрошені лише тоді, коли обговорюються питання, пов'язані з їх функціональними обов'язками.

Порядок проведення координаційних нарад визначено наказами Генерального прокурора України «Про координацію діяльності правоохоронних органів по боротьбі зі злочинністю», «Про організацію роботи і управління в органах прокуратури України» від 28 жовтня 2002 року № 1, «Про організацію роботи і управління в органах прокуратури України» від 19 вересня 2005 року № 1, указом Президента України «Про вдосконалення координації діяльності правоохоронних органів по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю». Питання щодо участі в координаційних

нарадах прокурорів, в основному, регулюється наказом Генерального прокурора України «Про затвердження Регламенту Генеральної прокуратури України». Так, відповідно до п. 5.4 для узгодження діяльності правоохоронних органів по боротьбі зі злочинністю Генеральним прокурором України, заступниками Генерального прокурора України проводяться координаційні наради за участю керівників правоохоронних органів. Дата, час, місце проведення та учасники наради визначаються Генеральним прокурором України чи його заступниками.

Матеріали та проекти постанов координаційних нарад готують працівники структурних підрозділів, яких стосується винесене на розгляд питання. Відповідний відділ (управління) забезпечує участь у нараді запрошених осіб, після проведення наради, за необхідності, доопрацьовує прийняту постанову і передає її відповідному заступнику Генерального прокурора України для підпису учасниками наради, після чого надсилає виконавцям, складає протокол. У разі проведення наради під головуванням Генерального прокурора України, за організацію підготовки, проведення наради та складання необхідних документів відповідає Головне управління нагляду за додержанням законів при провадженні оперативно-розшукової діяльності, дізнання та досудового слідства (п. 5.5) [5].

При проведенні координаційних нарад кожен з учасників наділяється певним колом прав та обов'язків. Члени цих нарад при обговоренні питань користуються рівними правами. Так, прокурор (головуючий) має право: по-перше, скликати координаційну нараду; по-друге, витребувати інформацію, необхідну для організації координаційної діяльності; по-третє, організовувати робочі групи з представників правоохоронних органів; по-четверте, призначати з числа працівників прокуратури відповідального секретаря координаційної наради, який очолює секретаріат координації; по-п'яте, підписувати протокол координаційної наради [6, с. 233]. В свою чергу, члени координаційних нарад користуються правами щодо: 1) внесення пропозицій з питань, що відносяться до координаційної діяльності, з обґрунтуванням необхідності їх розгляду, шляхів і способів вирішення; 2) внесення в узгодженому порядку проектів документів, інших матеріалів, що вимагають обговорення та ухвалення рішення; 3) участі в обговоренні і виробленні рішень з питань, винесених на розгляд; 4) визначення учасників робочих груп; 5) внесення пропозицій при проведенні оцінювання ефективності ухвалених сумісних рішень та засобів їх реалізації [7, с. 37].

Необхідно зазначити, що в процесі підготовки координаційної наради заздалегідь вивчається і аналізується слідча, прокурорська, судова практики, стан боротьби із злочинністю; виявляються організаційні недоліки в роботі; узагальнюється досвід успішної роботи; виробляється єдина лінія в застосуванні закону. У ряді випадків доцільно зажадати додаткову інформацію з інших відомств або організацій регіону, провести спеціальні перевірки.

Однак на практиці виникають суперечності між працівниками правоохоронних органів з приводу підготовки, ухвали і протоколу координаційної наради. Тому прокурори для підготовки зазначених документів із представників усіх правоохоронних органів, що братимуть участь в нараді,

формують секретаріат, який очолює представник прокуратури. Проте, секретаріат не тільки веде протоколи, а й повинен виконувати іншу роботу, а саме: а) запрошувати на координаційну нараду необхідних осіб; б) відповідно до плану роботи при підготовці матеріалів до розгляду висвітлювати усі пропозиції інших учасників координаційної наради [8, с. 21]; в) виконує поточну організаційну роботу; г) веде документацію координаційної наради із дотриманням вимог щодо забезпечення таємниці діловодства; д) доводить до відома членів координаційної наради порядок денний із представленням проектів документів, що підлягають обговоренню, інших матеріалів; запрошує учасників та інших потрібних у конкретному випадку осіб на засідання наради; е) організовує підготовку і внесення пропозицій правоохоронних органів, згідно з планом роботи координаційної наради; є) формує проекти планів роботи і надає їх для розгляду керівникам правоохоронних органів; ж) аналізує хід виконання планів і рішень координаційної наради, про результати інформує її голову; з) виконує інші доручення голови координаційної наради [9, с. 192].

Проекти документів з питань, що розглядаються на координаційній нараді, готує правоохоронний орган, яким в ініціативному порядку внесено пропозицію про його розгляд, або створена для цих цілей робоча група з представників відповідних правоохоронних органів [10, с. 334]. Таким чином, секретаріат координаційної наради є колегіальним органом, на якого покладено обов'язок виконання організаційних питань.

Скликати координаційні наради необхідно по мірі необхідності, але не рідше одного разу на квартал, а також за ініціативою одного з учасників координаційної наради. Матеріали для координаційної наради заздалегідь готуються відповідно до затвердженого плану і завчасно проголошуються членам наради. Робота наради протоколюється. За підсумками роботи координаційної наради приймається постанова, в разі її схвалення всіма керівниками правоохоронних органів, які беруть участь у нараді. Прийнята постанова підписується головою та членами наради і є обов'язковою для виконання її учасниками. У п'ятиденний строк з дня проведення координаційної наради голова надсилає постанову всім учасникам, які забезпечують якісне та своєчасне виконання визначених заходів [11, с. 211].

Момент закінчення координаційної наради не припиняє взаємодію прокуратури з учасниками наради. Контроль за виконанням прийнятих рішень покладено на прокурора.

Важливе значення має участь в діяльності координаційних нарад представників місцевих органів влади. Найбільш поширеним і виправданим є залучення до роботи координаційних нарад представницьких органів місцевого самоврядування; виконавчих органів місцевого самоврядування; муніципальних служб. На координаційні наради запрошуються і керівники органів державного контролю та інших місцевих органів влади. Вони сприяють встановленню, попередженню і припиненню порушень адміністративного, трудового, податкового, земельного та іншого законодавства, безпосередньо пов'язаних з обставинами, сприяючими скоєнню злочинів.

На засіданнях координаційних нарад можуть заслуховуватися повідомлення керівників органів державного контролю та інших місцевих органів влади про стан боротьби із злочинністю, про хід виконання намічених ними заходів щодо попередження правопорушень. Якщо результати таких обговорень можуть виявитися корисними для працівників правоохоронних органів, рішення наради у вигляді інформаційного листа направляється керівникам цих органів. Помітне місце в системі заходів, що приймаються координаційними нарадами, займає підготовка і ухвалення рекомендацій щодо попередження, припинення, розкриття злочинів, які потім направляються місцевим правоохоронним органам [4, с. 220]. Таким чином, процес проведення координаційних нарад поширює позитивний досвід координації діяльності правоохоронних органів.

Проаналізувавши вищевикладене, можна зауважити, що порівняно із іншими учасниками координаційної діяльності, прокурори, внаслідок своєї координуючої ролі, наділені дещо більшими повноваженнями. Однак таке становище не суперечить принципу рівноправності всіх учасників координаційної діяльності, оскільки це обумовлено виконанням прокурором організаційних функцій, які не обмежують і не відображаються на правовому статусі решти учасників координаційної діяльності.

Література

1. Віноградська О. М. Організація праці менеджера : курс лекцій / О. М. Віноградська, В. С. Шевченко, Н. С. Віноградська. — Х. : ХНАМГ, 2009. — 79 с.
2. Порядок підготовки та проведення нарад в Головдержслужбі України : Наказ Головдержслужби України від 07.06.2006 року № 216 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.guds.gov.ua>
3. Настольная книга прокурора / под ред. С. И. Герасимова. — М., 2002. — 840 с.
4. Басков В. И. Курс прокурорского надзора: Учебник для студентов юридических вузов и факультетов с приложением нормативных актов / В. И. Басков, Б. В. Коробейников. — М. : Изд-во «Зерцало», 2000. — 512 с.
5. Про затвердження Регламенту Генеральної прокуратури України : Наказ Генерального прокурора України від 30.09.2005 р., № 53 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.gp.gov.ua
6. Воронин О. В. Прокурорский надзор в Российской Федерации: вопросы общей части : учебное пособие / О. В. Воронин. — Томск, 2008. — 350 с.
7. Китрова Е. В. Комментарий к Федеральному закону от 17.01.1992 г., № 2202-І «О прокуратуре Российской Федерации» / Е. В. Китрова, В. А. Кузьмин. — Система ГАРАНТ, 2007. — 360 с.
8. Сухонос В. В. Взаємодія прокуратури з правоохоронними органами в умовах розбудови Україною правової, незалежної демократичної держави / В. В. Сухонос // Правовий вісник Української академії банківської справи. — 2008. — № 1. — С. 20–25.
9. Прокурорський нагляд в Україні: Курс лекцій для студентів юридичних вищих навчальних закладів: [Нор В. Т., Береський Я. О., Когутич І. І., Котик З. Д. та ін.] ; за ред. В. Т. Нора. — Львів : Тріада плюс, 2002. — 280 с.
10. Михайлов В. А. Практикум по прокурорскому надзору / В. А. Михайлов. — М. : Юрид. лит., 2000. — 432 с.
11. Курочка М. Й. Прокурорський нагляд в Україні : підручник / М. Й. Курочка, П. М. Каркач ; за ред. проф. Е. О. Дідоренка. — Луганськ : РВВ ЛАВС, 2004. — 424 с.

М. М. Бурбика

Сумской государственной университет,
кафедра права
ул. Римского-Корсакова, 2, Сумы, 40007, Украина

**К ВОПРОСУ О КООРДИНАЦИОННЫХ СОВЕЩАНИЯХ
РУКОВОДИТЕЛЕЙ ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ**

Резюме

Показано, что по сравнению с другими участниками координационной деятельности, прокуроры, вследствие своей координирующей роли, наделены большими полномочиями, что не противоречит принципу равноправия всех участников координационной деятельности.

Ключевые слова: координационные совещания, руководители, правоохрани-
тельные органы.

M. M. Burbika

Sumy State University,
The Department of Law
Rimsky-Korsakov str., 2, Sumy, 40007, Ukraine

**TO A QUESTION ON COORDINATION MEETINGS OF HEADS OF
LAW ENFORCEMENT BODIES**

Summary

It is shown that in comparison with other participants of coordination activity, public prosecutors, owing to the coordinating role, are allocated by the big powers that do not contradict a principle of equality of all participants of coordination activity.

Key words: coordination meetings, heads, law enforcement bodies.